

Applied Research of Sport Management

Vol. 14(1), (Series 53): 191-208/ 2025

DOI: 10.30473/arsm.2025.73013.3933

P-ISSN: 2538-5879

E-ISSN: 2345-5551

ORIGINAL ARTICLE

Evaluating Factors Affecting on the Motivation of Athletes in the Football Super League

Laith Sahb Alrekabi², Masoud Naderian Jahromi ^{1*} Hamidreza Mirsafian³

1. Ph.D Candidate, Department of Sport Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

2. Associate Professor, Department of Sport Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

3. Associate Professor, Department of Sport Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

*Correspondence

Masoud Naderian Jahromi

E-mail:

m.naderian@spr.ui.ac.ir

Received: 29/Nov/2024

Accepted: 02/Mar/2025

Published Online: 22/Jun/2025

How to cite

Sahb Alrekabi, L., Naderian Jahromi, M., & Mirsafian, H. (2025). Evaluating Factors Affecting on the Motivation of Athletes in the Football Super League. *Applied Research of Sport Management*, 14(1), 191-208.

EXTENDED A B S T R A C T

Introduction

The issue of motivation in championship sports is a very important issue. Success and victory in competitions or achieving fitness and physical fitness require continuous, continuous and planned physical training. Coaches and sports managers must have sufficient knowledge of the power and impact of both types of motivation to instill it in sports teams and athletes, and apply them as appropriate. Sports teams exist externally with their team members and the behaviors they exhibit. Among behavioral processes, motivation to achieve success and win competitions is of paramount importance. Awareness of the results of activities, the amount of information that players receive about the results of their performance in competitions, and the amount of real information about their abilities and performance that is given to them in this regard are also effective motivational factors. In general, and considering the pivotal and unquestionable role of athletes in championship sports in achieving the goals of football clubs, which have been professionally pursuing their programs and activities in the form of 16 Premier League teams in Iran for more than 23 years, it is necessary to identify and evaluate the factors affecting the motivation of athletes working in the Premier League. After reviewing the results of relevant research and theoretical foundations and interviewing experts, the basic components are identified and prioritized from the experts' perspective.

Methodology

The present study is developmental in terms of its purpose, descriptive and survey in nature, and is classified in the "exploratory mixed research" group in terms of the method of data collection. In the first part of the research, criteria and factors related to the motivation of football players were identified using interviews and the meta-synthesis method (valid scientific sources in the databases Sid.ir, Magiran, Noormags, civilica, Irandoc, Human Kinetics, Science Direct, Sage, Taylor & Francis, Wiley online, Eric and Google scholar). The interview process continued until the factors affecting the motivation of athletes working in the top football leagues were identified and fully described in each of the five main components identified in the previous stage.

The process included 16 interviews, of which fourteen interviews were obtained until the theoretical saturation point was reached, but to increase the reliability factor, two more interviews were also conducted and analyzed. The statistical sample of the research in the qualitative part included existing and accessible research in valid scientific databases and interviews with 16 experts (coaches, managers and athletes). The quantitative part was conducted with a researcher-made questionnaire derived from the qualitative part and the results of research on the subject of athlete motivation in sports teams. The statistical population in the quantitative part was all players of the football teams present in the country's Premier League (16 teams). The questionnaire was designed using a 5-point Likert scale ranging from completely agree (score 5) to completely disagree (score 1). The questionnaire consisted of 37 questions organized into 5 components. 256 questionnaires were distributed among players working in the Premier League football teams. Data analysis was performed using SPSS software (for calculating descriptive statistics, Cronbach's alpha, exploratory factor analysis) and Smart PLS version 3 (for calculating confirmatory factor analysis and path analysis and model fit).

Findings

Table 1. Extracted Components Affecting Player Motivation

Author and year	Components
Carpentier & Mageau (2016), Won & Kitamura (2006), Amireault & Huffman (2024), Almagro, Bunuel; Moreno (2015)	Methods of evaluating player performance
Anthony Koschmann (2019), Meredith, Pelletier (2017), Langan et al (2015), Ángel Abóset al (2022), Friel, & Garber (2020)	Maintaining the dignity of athletes Individual and
Bartolomé et al (2015), Susumu Iwasaki et al (2022), Arkkukangas et al (2018), Carpentier, & Mageau (2016)	Personality Characteristics
Curran, Hill & Hall (2015), Langan et al (2015), Jeffrey Montez (2021)	Set of Financial Mechanisms
Hauck, Felzer-Kim, Gwizdala, (2020), Hedda and Elsa (2019), Zhang, Solomon & Gu (2012), Keathley et al (2013)	Club Amenities

Discussion and Conclusion

In championship sports and competitions, the path to success is always paved with challenging, difficult and exhausting exercises, and the main factor in this path is the athletes' high motivation to practice and to obtain the necessary physical and mental preparation for the competition. The main objective of the study was to identify and analyze the components and factors affecting motivation among players working in Premier League football clubs. For this purpose, the researcher identified the general components of motivation by analyzing the results of related research and interviews with experts, and then examined the role of each component on the motivation variable in football players with a questionnaire. The results of the study showed that the components of respect and maintaining the dignity and status of players, as well as the set of financial mechanisms and payments and rewards, are more affected by other factors. The results of the study showed that the facilities and level of welfare facilities of sports clubs are effective on the motivation of athletes. However, it is in the category of the least effective component, which indicates that currently the facilities and welfare services of clubs are not such that they

play an effective role in motivating players working in the top football leagues, and perhaps the players do not have such expectations from a sports club. The provision of housing, standard sports facilities for training and preparation, medical services, and sports insurance are to the extent that athletes more or less understand the shortcomings of the clubs and compensate for them in other ways. The findings of the study showed that some personality and individual characteristics of athletes are related to high levels of motivation for hard and exhausting training and critical and stressful conditions of competition. It seems that those athletes who have high self-confidence and a stable personality for training and competition, who have a supportive family, and who have a high fighting spirit and physical strength, perform better in competitions and when facing opponents, compared to athletes with low motivation and indecisive personality traits. It is recommended that all sports stakeholders fully comply with the spirit of the clubs' code of ethics, which is to (strengthen the factor of respect and maintain the dignity and status of athletes and increase the sense of value within athletes). Also, based on clear indicators, informing athletes of the results of the commercial activities of football clubs and teams, encourage and motivate athletes to participate more in decision-making.

KEY WORDS

Motivation, Respect, Rewards Fairness.

«مقاله پژوهشی»

ارزیابی عوامل مؤثر بر انگیزش ورزشکاران لیگ حرفه‌ای فوتبال

لیث صاحب‌الرکابی^۱، مسعود نادریان جهرمی^{۲*}، حمیدرضا میرصفیان^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی الگوی عوامل مؤثر بر میزان انگیزش ورزشکاران شاغل در لیگ برتر فوتبال در سال ۱۴۰۲ انجام شد. پژوهش از نظر هدف کاربردی-توسعه‌ای است که با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار PLS انجام شد. برای استخراج مؤلفه‌های کلی مؤثر در انگیزش ورزشکاران شاغل در لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران از نتایج پژوهش‌های قابل دسترس در پایگاه‌های علمی و برای جزئیات و گویه‌های هر کدام از مؤلفه‌های استخراج شده با توجه به شرایط باشگاه‌های فوتبال ایران مصاحبه با ۱۶ نفر از صاحب‌نظران بود. به‌منظور تأیید مدل عوامل مؤثر در انگیزش ورزشکاران شاغل در لیگ برتر فوتبال، پرسشنامه‌ای (با ۳۷ سؤال در پنج مؤلفه کلی) تدوین شد. نتایج به دست آمده از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که مؤلفه‌های مؤثر در انگیزش بازیکنان فوتبال دارای ۳۷ شاخص در ۵ مؤلفه کلی (شیوه‌های ارزیابی از عملکرد بازیکنان، حفظ شأن و منزلت بازیکنان، ویژگی‌های فردی و شخصیتی بازیکنان، مجموعه سازوکارهای مالی و تسهیلات رفاهی باشگاه) شناسایی شدند که این مؤلفه‌ها، ۶۹/۰۸ درصد از واریانس مؤلفه‌های انگیزش آنان را تبیین می‌کنند. به‌منظور افزایش انگیزه در بین بازیکنان، برقراری عدالت در پاداش‌ها و شفافیت در پرداخت‌ها، استفاده از بازیکنان در مسابقات و عضویت در تیم‌های فوتبال براساس توانایی‌های فنی و مهارتی و شایستگی و حذف مواردی مانند قومیت‌گرایی و روابط، حفظ شأن، منزلت و احترام به ورزشکاران براساس منشور اخلاقی باشگاه‌ها و ارائه تسهیلات رفاهی در حد توانایی و دارایی‌های باشگاه به بازیکنان پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی

انگیزش، احترام، پاداش‌های عادلانه.

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
۲. دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
۳. دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

*نویسنده مسئول: مسعود نادریان جهرمی
رایانامه: m.naderian@spr.ui.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱

استناد به این مقاله:

صاحب‌الرکابی، لیث؛ نادریان جهرمی، مسعود و میرصفیان، حمید رضا (۱۴۰۴). ارزیابی عوامل مؤثر بر انگیزش ورزشکاران لیگ حرفه‌ای فوتبال. فصلنامه علمی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۴(۱)، ۲۰۸-۱۹۱.

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. © ۱۴۰۴ ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

This is an open access article under the CC BY (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).<https://cropbiotech.journals.pnu.ac.ir/>

مقدمه

موضوع انگیزه در ورزش‌های قهرمانی از مباحث بسیار با اهمیت است. موفقیت و کسب پیروزی در مسابقات و یا کسب تناسب اندام و آمادگی بدنی نیازمند تمرینات بدنی مداوم و مستمر و برنامه‌ریزی شده است. هنگامی که ورزشکاران دارای انگیزه هستند، پرشور و حرارت هستند و خود را وقف ورزش می‌کنند. وقتی بحث عملکرد ورزشی مطرح می‌شود، انگیزه بخشی ضروری از عملکرد موفقیت‌آمیز است. وظیفه مربیان است تا در هر جلسه تمرین مطمئن شوند بازیکنان انگیزه‌های لازم را برای ارائه بهترین عملکرد دارند و موارد را به باشگاه گزارش نمایند (فریل و گاربر^۱، ۲۰۲۰). به‌طور کلی دو نوع انگیزه وجود دارد: انگیزه بیرونی و انگیزه درونی (کاران، هیل و هال^۲، ۲۰۱۵؛ ایواسکی^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). مربیان و مدیران ورزشی می‌بایست از قدرت و میزان تأثیر هر دو نوع انگیزه برای القا کردن آن به تیم‌های ورزشی و بازیکنان شناخت کافی داشته و به اقتضای شرایط آن‌ها را اعمال کنند. در محیط‌های ورزشی و به‌ویژه در تمرینات آماده‌سازی برای تحریک ورزشکاران و بهبود عملکرد آنان اغلب به انگیزه‌های بیرونی مانند پاداش‌های مالی تأکید می‌شود. برای مثال، به بازیکنان گفته می‌شود «مسابقه پیش‌رو را ببرید و پاداش بگیرید». اما این نوع انگیزه‌های پاداش‌محور که در ورزش رایج شده، می‌تواند اثری برعکس داشته باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در ورزش‌های قهرمانی و در مسابقات هم با ترس و هم با پاداش می‌توان در ورزشکاران انگیزه ایجاد کرد. اما به عقیده مریدیس و همکاران هر دو روش موقتی هستند. تنها چیزی که پایدار است، خودانگیزی و یا انگیزه‌های درونی ورزشکاران است (آلماگرو^۴ و همکاران، ۲۰۱۵). این تمایل به پیروز شدن نیست که اهمیت دارد، چون همه افراد از آن برخوردارند. اما تمایل به آماده شدن و کسب توانایی‌ها و آمادگی‌های لازم برای پیروزی است که ارزشمند است (کلتی و همکاران^۵،

۲۰۱۳؛ ژانگ^۶ و همکاران، ۲۰۱۳). در مسابقات ورزشی همیشه مسیر قهرمانی با تمرین‌های پرچالش، سخت و طاقت‌فرسا همراه با اراده‌ای قاطع و انگیزه‌ای بسیار بالا هموار می‌شود (روتینستینر، کونتینن و لاکسو^۷، ۲۰۱۵). وقتی یک مربی به‌طور خاص تمرینات سختی را در نظر می‌گیرد، بازیکنان باید بدانند این تمرین چه نقشی در برنامه توسعه و رسیدن به اوج آمادگی آنان دارد و این برنامه برای به حداکثر رساندن عملکرد آن‌ها در روز مسابقه چگونه طراحی شده است. زیرا آگاهی میزان انگیزه بازیکنان را برای رسیدن به هدف‌گذاری مربی افزایش می‌دهد (موراتیدیس^۸ و همکاران، ۲۰۰۸؛ کارپنتر و مگوی^۹، ۲۰۱۶). در ورزش مربیان محوری‌ترین نیرو در ایجاد انگیزه در ورزشکاران هستند، زیرا آنان هستند که مسیر قهرمانی را ترسیم و چرایی تمرین را برای بازیکنان توضیح می‌دهند. وظیفه مربی است که تأثیر عملکرد هر ورزشکار را در مسیر قهرمانی و کسب پیروزی در مسابقات به صورت آماری و دقیق مشخص نماید. در ورزش‌های قهرمانی که تمرینات سخت، فشرده و طاقت‌فرسا به‌منظور رساندن ورزشکاران به حداکثر آمادگی‌های جسمانی و مهارتی توسط مربیان برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود، مربیان و مدیران می‌بایست به انگیزه‌های ورزشکاران توجه ویژه داشته باشند. با تجاری شدن اکثر رشته‌های ورزشی موضوع چگونگی انگیزش از موضوعاتی است که برای مجموعه منابع انسانی در ورزش اعم از مربیان، ورزشکاران، داوران، تماشاچیان و سایر نیروهای خدماتی مورد توجه است. بدیهی است پایین بودن انگیزه در رضایت مربیان و ورزشکاران و عملکرد آنان نقش منفی دارد. البته تحلیل فرایندهای رفتاری در تیم‌های ورزشی به‌ویژه در مسابقات از اهمیت خاصی برخوردار هستند (پاپایانو^{۱۰}، ۲۰۱۷؛ لنگان^{۱۱}، ۲۰۱۵).

بدیهی است تیم‌های ورزشی با اعضای تیم و رفتارهایی که از آنان بروز می‌کند، وجود خارجی می‌یابد. در بین فرایندهای رفتاری، انگیزش برای کسب موفقیت و پیروزی

6. Zhang

7. Rottensteiner, Kontinen & Laakso

8. Mouratidis

9. Carpentier & Mageau

10. Papaioannou

11. Langan

1. Friel & Garber

2. Curran, Hill & Hall

3. Iwasaki

4. Almagro

5. Keathley et al

حقیقت شأن و منزلت و حرمت انسانی به معنای دوست داشتن و مورد توجه و محبت قرار گرفتن است و از عوامل انگیزشی درونی بسیار قوی می‌باشد. در ورزش حفظ شأن و منزلت ورزشکاران بسیار مهم است و اگر رفتار مدیران و تماشاچیان و مربیان با ورزشکاران مبتنی بر شاخص‌های کرامت انسانی باشد، عملکرد مناسب و کارایی و وفاداری شکوفا می‌شود و در نتیجه کیفیت و کمیت عملکرد ورزشی بازیکنان در مسابقات به نحو چشمگیری ارتقا پیدا می‌کند، ارزشیابی منصفانه از عملکرد ورزشکار در هر مسابقه و عمل به تعهدات مربیان و مدیران نسبت به آنچه به ورزشکاران قول داده‌اند، همچنین خصوصیات و ویژگی‌های فردی نیز می‌تواند به عنوان یک منبع ایجاد انگیزه تلقی گردد (لنگان و همکاران، ۲۰۱۵).

داشتن انگیزه‌های مناسب برای تمرین و مسابقه، امنیت روانی ورزشکاران ارتقا می‌یابد، قوانین و مقررات عادلانه و منصفانه اجرا می‌شوند و اصول اخلاقی در محیط باشگاه‌ها و در مسابقات نهادینه شده و رفتارهای خلاف اصول ورزش (بازی‌های جوانمردانه)، کمتر مشاهده می‌شود (فریل و گاربر، ۲۰۲۰). همچنین آگاهی از نتایج فعالیت‌ها، مقدار اطلاعاتی که بازیکنان درباره نتیجه عملکرد خود در مسابقات می‌گیرند و مقدار اطلاعات واقعی از توانایی‌ها و عملکردها که از این بابت به آنان داده می‌شود نیز از عوامل انگیزشی مؤثر است.

مشارکت ورزشکاران به عنوان محوری‌ترین نیرو در تصمیم‌گیری‌های مربوط به باشگاه و استفاده از نظرات آنان موجب می‌شود آنان خود را در سرنوشت و موفقیت‌ها و شکست‌های باشگاه سهیم بدانند و این موضوع موجب برانگیختگی مثبت در بین آنان می‌گردد (کاسپر و جون^۷، ۲۰۱۹).

رضایت نسبی در بین ورزشکاران نتیجه ادراک آنان از هر چیزی است که محتوا و زمینه ورزشی آن‌ها را تشکیل می‌دهد و احساس خوشایندی است که پیامد و نتیجه ارزیابی عملکرد ورزشی یا تجربیات فردی بوده و کمک زیادی به سلامت جسمی و روانی آنان و حتی کاهش آسیب‌های جسمانی می‌کند. چون ورزشکاران نیز نسبت به

در مسابقات از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است (کیم و همکاران^۱، ۲۰۰۹؛ ویلی^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). زیرا فقدان انگیزش یا پایین بودن انگیزش تبعات و پیامدهای منفی همچون عملکرد ضعیف و ناکارآ، بی‌تفاوتی و غیبت و تأخیر در جلسات تمرین و بی‌تفاوتی در کسب نتیجه در مسابقات را به دنبال دارد (کارپنتر و موگو^۳، ۲۰۱۶؛ کوچمن^۴، ۲۰۱۹). با وجودی که توانایی با عملکرد رابطه مثبت دارد، اما آن دسته از ورزشکارانی که دارای سطوح بالایی از انگیزش هستند، به‌طور آشکارا، فعال‌تر از ورزشکارانی هستند که دارای سطوح پایینی از انگیزه هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد بین عوامل مختلف انگیزشی، عدم انگیزش بیشترین رابطه مثبت و انگیزش درونی بیشترین رابطه منفی و انگیزش بیرونی بعد از انگیزش درونی رابطه منفی معناداری با تحلیل رفتگی هم در بین مربیان و هم در میان ورزشکاران وجود دارد (آلماگرو و همکاران، ۲۰۱۵؛ آرکوگانگس و همکاران^۵، ۲۰۱۸). برای افزایش دانش و فهم افراد راجع به نحوه رفتارهای ورزشکاران در باشگاه‌های ورزشی و به‌ویژه در شرایط حساس مسابقات و داشتن روحیه جنگندگی و مبارزه‌طلبی، مفیدترین شیوه برای مدیران باشگاه‌ها بررسی متغیرهای اثرگذار در انگیزش است (میلر و فری^۶، ۲۰۱۸؛ آلماگرو و همکاران، ۲۰۱۵).

عوامل مؤثر در ایجاد انگیزه متنوع هستند، اما اکثر پژوهش‌ها بر شش عامل تأکید می‌کنند که عبارت‌اند از: مجموعه دریافتی‌ها که شامل حقوق و مزایا و پاداش‌ها است؛ امکانات رفاهی که شامل خدمات عمومی مثل رستوران و تغذیه مناسب، بیمه‌های ورزشی، تأمین وسایل و تجهیزات تمرینی و ورزشی استاندارد و باکیفیت و سایر امکانات رفاهی است. این قبیل خدمات رفاهی به‌ویژه در قبل و بعد از تمرینات در ایجاد انگیزه ورزشکاران مؤثر است. حفظ شأن، منزلت و جایگاه ورزشکاران در سلسله‌مراتب مدیریت باشگاه است که باید در هر شرایطی حفظ گردد. در

1. Kim et al
2. Vealey
3. Carpentier & Mageau
4. Koschmann
5. Arkkukangas et al
6. Miller & Fry

افرادى كه انگیزه بیرونى را برای اهداف خودشان در ورزشکاران ایجاد کرده‌اند. مربیان و مدیران می‌بایست برای بهترین بازده و عملکرد ورزشی تلاش‌ها و برنامه‌های خود را در ایجاد هماهنگی انگیزه‌های درونی و بیرونی بکار گیرند. هدف مدیران و مربیان دستیابی به موفقیت است و این محقق نمی‌شود مگر اینکه ورزشکاران دارای انگیزه بالایی برای موفق شدن باشند (چه درونی و چه بیرونی). محاسبات در زمینه انگیزه نیاز به ارزیابی بسیار دقیقی از رفتارهای ورزشکاران دارد. بنابراین ارزیابی دقیق رفتار ورزشکار و تعیین نیازهای او به‌عنوان نیروی اثرگذار در انگیزش، سرنوشت رسیدن به قله موفقیت‌های ورزشی را مشخص می‌نماید (مونز دی اوکا^۳، ۲۰۲۱؛ تونیس^۴ و همکاران، ۲۰۲۰).

مربیان باید در حین تمرینات آماده‌سازی ورزشکاران برای مسابقات به‌طور دائم به ورزشکاران انگیزه بدهند و آنان را تحسین کنند. ایجاد انگیزه در مربیان و ورزشکاران یکی از مهم‌ترین وظایف مدیران ورزشی است (پاپایانو^۵ و همکاران، ۲۰۱۷). در این زمینه هر قدر ورزشکاران نیازهای ارضا شده بیشتری داشته باشند، عملکردشان در مسابقات و رفتارهایشان در حین مسابقات عقلایی‌تر و منطقی‌تر و با قاطعیت بیشتر خواهد شد (کاسپر و جون، ۲۰۱۹).

مدیران باشگاه‌های ورزشی می‌دانند پروراندن تمایل به آمادگی برای تلاش و جنگندگی در بازیکنان با اقدامات و تصمیم‌های منطقی آنان آغاز می‌شود. ورزشکاران و مربیان باید شاهد تعهد و اشتیاق موجود در رده‌های مدیریتی برای کسب رضایت بازیکنان و مربیان باشند. چنانچه مدیران ورزشی در پی کسب موفقیت باشند، باید تمایل خود را به انجام تعهدات و مشوق‌های انگیزشی مؤثر به عنوان کلید عملکرد پایدار و موفقیت بلند مدت عمل کنند. پس یکی از وظایف مهم باشگاه‌های ورزشی شناخت راه‌های ایجاد و تقویت انگیزش در دو مجموعه مهم انسانی یعنی مربیان و ورزشکاران است (نقشبندی و همکاران، ۲۰۲۵؛ اسکولوف و همکاران^۶، ۲۰۲۳).

در مطالعه مقایسه‌ای که بر روی ورزشکاران دو کشور

باشگاه، تیم ورزشی، سایر ورزشکاران، مدیران و مسئولان؛ مربیان، سرپرستان و تماشاگران دارای احساسات و نگرش‌هایی هستند که نیازها و انگیزه‌های زیربنایی آنان را تشکیل می‌دهد (کاران و همکاران، ۲۰۱۵)، بنابراین ضرورت دارد مدیران باشگاه‌ها و فدراسیون‌های ورزشی انتظارات و توقعات خود را از ورزشکاران به درستی اولویت‌بندی و به آنان انتقال دهند و آنگاه به برقراری نظام انگیزشی مؤثری اقدام نمایند (برنستن و کریستینسن^۱، ۲۰۱۸).

مدیران، مربیان و تماشاگران همیشه دوست دارند ورزشکاران در مسابقات اصول بازی‌های جوانمردانه را رعایت کرده و به همه چیز احترام بگذارند. برای توسعه اصول منش‌های اخلاقی در ورزش باید انگیزش و مؤلفه‌های اثرگذار بر آن را به‌درستی شناخت. انگیزش ورزشی، نیرویی است که افراد به‌ویژه نوجوانان و جوانان را به سمت ورزش هدایت می‌کند. در بعضی افراد این انگیزش آن قدر زیاد است که ساعت‌ها در روز را صرف تمرینات سخت و فشرده ورزشی می‌کنند، اما بعضی دیگر از ورزش گریزانند. در این رابطه به نظر می‌رسد که برخی از افراد ذاتاً عاشق ورزش هستند و از ماهیت آن لذت می‌برند و برخی دیگر تحت تأثیر مشوق‌های بیرونی قرار دارند. مربیان و مدیران ورزشی و حتی ورزشکاران باید وجود تناقض بین انگیزه درونی و بیرونی را بشناسند. این موضوع به قدری دارای اهمیت است که می‌توان آن را مرکز تعادل انگیزه نامید (مکولای و همکاران^۲، ۲۰۱۸).

شرایط تجاری در ورزش و قراردادهای کلان با بازیکنان در بسیاری از رشته‌های ورزشی چنین تناقضی به وجود آورده است (فریل و گاربر، ۲۰۲۰). برای مثال ورزشکار برای مشهور و محبوب شدن و با انگیزه‌های درونی جذب باشگاه ورزشی می‌شود و اخلاق و منش‌های انسانی در اولویت برنامه‌های ورزشی خود قرار می‌دهد، اما موقعیت‌هایی به وجود می‌آید که باید برای تأمین منابع اقتصادی زندگی و کسب درآمد قراردادهای کلان و پاداش‌های مالی اولویت پیدا می‌کنند که کاملاً با انگیزه‌های درونی ورزشکار تناقض دارد. در این حالت نه ورزشکار به نتیجه مطلوب دست پیدا خواهد کرد و نه

3. Montez de Oca

4. Tinius

5. Papaioannou

6. Sokoloff

1. Berntsen & Kristiansen

2. Macaulay et al

نتیجه، حالات هیجانی، شایستگی ادراک شده و همچنین جنسیت به‌طور معناداری میزان انگیزه برای مشارکت ورزشی را پیش‌بینی می‌کند (ابوس^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). رابطه خوش‌بینی و خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت ورزشی توسط آلمارو و همکاران (۲۰۱۵) نیز تأیید شد (آلمارو و همکاران، ۲۰۱۵). تقریباً همه تحقیقاتی که در مورد انگیزش ورزشکاران و بازیکنان در همه رشته‌های ورزشی انجام شده، به انگیزه‌های درونی و بیرونی نیز اشاره شده است

محققان معتقدند انگیزه‌های درونی از درون فرد سرچشمه می‌گیرند و منشأ انگیزه‌های بیرونی، محیط پیرامون فرد است (فری^۴ و همکاران، ۲۰۲۱؛ کیم، اندرو و گرینول، ۲۰۰۹، مکدوناد و آلن، ۲۰۱۹؛ آلمارو و همکاران، ۲۰۱۵). آن دسته از افرادی که محرکشان نیروی انگیزشی درونی است، از یک کشش درونی جهت رشد و کسب قابلیت‌ها و در راه رسیدن به یک هدف یا تحقق یک امر خارجی و یا نیل به موفقیت برخوردارند (جردالن^۵ و همکاران، ۲۰۲۰؛ میلر و فری، ۲۰۱۸). عوامل فردی و میزان توانایی‌های شخصی، خود‌مدیریتی، تلاش برای کسب مهارت و رسیدن به موفقیت از جمله عواملی هستند که به وسیلهٔ انسان‌های درون‌انگیزه دنبال می‌شوند و دستیابی به اهداف در حقیقت پاداش و میزان رضایت آن‌ها است. بدون شک این عوامل نقش بسزایی در توانایی و عدم توانایی، شکوفایی یا عدم شکوفایی و در نهایت عملکرد کلی یک ورزشکار در مسابقات دارند (علی دوست قهفرخی و همکاران، ۲۰۲۵، هیل و هال، ۲۰۱۵).

به‌طور کلی و با توجه به نقش محوری و غیرقابل تردید ورزشکاران در ورزش‌های قهرمانی در تحقق اهداف باشگاه‌های فوتبال که در ایران بیش از ۳۳ سال است که به صورت حرفه‌ای برنامه‌ها و فعالیت‌های خود در قالب ۱۶ تیم لیگ برتر دنبال می‌کنند، شناسایی و ارزیابی عوامل مؤثر بر انگیزش ورزشکاران شاغل در لیگ برتر فوتبال ضروری است که پس از بررسی نتایج تحقیقات مرتبط و مبانی نظری و مصاحبه با متخصصان مؤلفه‌های اساسی شناسایی و از دیدگاه متخصصان اولویت‌بندی می‌شود.

فرانسه و فنلاند انجام شد با توجه به تفاوت در شرایط محیطی و عوامل انگیزشی متفاوت مشخص شد که عوامل انگیزشی به‌شدت بر عملکرد ورزشکاران تأثیرگذار هستند. تمرکز این مطالعه بر ارتقاء سلامت به‌عنوان یک عامل انگیزشی بیرونی بود و البته در کنار این عامل پاره‌ای از عوامل دیگر مانند احترام به آنان و تشویق‌های معنوی در جلسات نیز سنجیده شد (کارپینتر و ماگائو، ۲۰۱۶). در مطالعه دیگری که در ایران انجام شد، یافته‌ها نشان دادند که مربیان ورزش تیم‌های فوتبال شهر تهران انگیزه مثبتی برای عملکرد خود در شرایط بحرانی تمرینات آماده‌سازی ورزشکاران برای مسابقات داشتند و محدود کردن حیطهٔ اختیارات را محل عملکرد می‌دانستند. همچنین مشخص شد که عملکرد ورزشکاران در مسابقات به‌طور قابل‌توجهی با میزان انگیزه و مسئولیت‌پذیری مربیان مرتبط است (کوچمن، ۲۰۱۹). براساس نتایج مطالعات ورزشکاران ممکن است انگیزه استفاده از مهارت در صورت داشتن فرصت‌های آماده‌سازی، تمرین و مهیا بودن منابع را داشته باشند (برنستن و کریستینسن، ۲۰۱۸).

فریل و گاربر (۲۰۲۰)، انگیزه‌های درونی ورزشکاران برای فعالیت‌های ورزشی را کسب شادی و نشاط و انگیزه‌های تداوم فعالیت ورزشی را تناسب اندام، کنترل وزن و کاهش استرس و دوستیابی بیان کردند (فریل و گاربر، ۲۰۲۰). در جمع‌بندی نتایج تحقیقات مرتبط با انگیزه ورزشکاران مشخص می‌گردد که ورزشکاران در صورت برخورداری از منابع انگیزشی همچون فرصت‌های تمرین، اختیارات قانونی، تسهیلات آموزشی و دیگر منابع موردنیاز، انگیزه زیاده‌تری برای عملکرد مهارتی و آماده‌سازی خودشان نشان دهند. یافته‌ها در مطالعه دیگری نشان داد که عوامل موجود در محیط مربیگری همچون استقلال در عملکرد و یا کنترل عملکرد مربی به ترتیب یا منجر به حمایت از نیازهای روحی آنان و یا منجر به از بین رفتن سلامت روحی آنان می‌گردد (وون و کیتامورا^۱، ۲۰۰۶). نتایج تحقیق آنجل و همکاران^۲ (۲۰۲۲) نشان داد که متغیرهای انگیزه‌های درونی و بیرونی، بازخورد و انگیزش، تکلیف و

3. Abos

4. Fry

5. Jordalen

1. Won & Kitamura

2. Ángel & etal

تأیید روایی سازه تحلیل عاملی مرتبه اول برای کلیه متغیرهای تحقیق به انجام رسید و کلیه بارهای عاملی گویه‌های نهایی تحقیق بالای ۰/۴ به دست آمده است و مقدار ارزش t نیز از ۱/۹۶ بیشتر شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS (برای محاسبه آمار توصیفی، آلفای کرونباخ، تحلیل عاملی اکتشافی) و از Smart PLS نسخه سوم (برای محاسبه تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر و برازندگی مدل) استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. مؤلفه‌های استخراج شده اثرگذار در انگیزش بازیکنان

مؤلفه‌ها	نویسنده و سال
شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	Carpentier & Mageau (2016), Won & Kitamura (2006), Amireault & Huffman (2024), Almagro, Bunuel; Moreno (2015)
حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	Anthony Koschmann (2019), Meredith, Pelletier (1017), Langan et al (2015), Ángel Abóset al (2022), Friel, & Garber (2020)
ویژگی‌های فردی و شخصیتی	Bartolomé et al (2015), Susumu Iwasaki et al (2022), Arkkukangas et al (2018), Carpentier, & Mageau (2016)
مجموعه سازوکارهای مالی	Curran, Hill & Hall (2015), Langan et al (2015), Jeffrey Montez (2021), Hauck, Felzer-Kim, Gwizdala, (2020), Hedda and Elsa (2019), Zhang, Solmon & Gu (2012), Keathley et al (2013)
تسهیلات رفاهی باشگاه	

در جدول ۲ ویژگی مصاحبه‌شوندگان براساس تحصیلات و حوزه فعالیت ارائه شده است.

جدول ۲. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه آماری بخش کیفی

تعداد	تخصص	سطح تحصیلات
۵	مربی فوتبال با درجه	کارشناسی ارشد و دکتری
۳	بین‌المللی	کارشناس ارشد و دکتری
۵	داور فوتبال با درجه بین‌المللی	دانشجو - کارشناس
۳	ورزشکار شاغل در لیگ برتر سرپرست تیم	کارشناس - کارشناسی ارشد

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف توسعه‌ای و از لحاظ ماهیت توصیفی و پیمایشی بوده و از نظر چگونگی گردآوری داده‌ها، در گروه «تحقیق آمیخته اکتشافی»^۱ طبقه‌بندی می‌شود. در بخش اول پژوهش، معیارها و عوامل مرتبط با انگیزش بازیکنان فوتبال با استفاده از مصاحبه‌ها و روش فراترکیب (منابع معتبر علمی در پایگاه‌های اطلاعاتی Sid.ir، Irandoc، civilica، Noormags، Magiran، Sage، Science direct، Human Kinetics، Eric، Wiley online، Taylor & Francis، Google Scholar استفاده گردید. فرایند مصاحبه تا شناسایی و توصیف کامل عوامل مؤثر بر انگیزش ورزشکاران شاغل در لیگ‌های برتر فوتبال در هر کدام از پنج مؤلفه اصلی شناسایی شده در مرحله قبل ادامه یافت. فرایند شامل ۱۶ مصاحبه بود که تا رسیدن به نقطه اشباع نظری چهارده مصاحبه حاصل گردید، اما برای افزایش ضریب اطمینان، دو مصاحبه دیگر نیز انجام و تجزیه و تحلیل شد. نمونه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل پژوهش‌های موجود و قابل دسترس در پایگاه‌های علمی معتبر و مصاحبه با ۱۶ نفر از صاحب‌نظران (مربیان، مدیران و ورزشکاران) بودند.

در بخش کمی با پرسشنامه محقق‌ساخته برگرفته از بخش کیفی و نتایج تحقیقات در ارتباط با موضوع انگیزش ورزشکاران در تیم‌های ورزشی بود. جامعه آماری در بخش کمی تمام بازیکنان تیم‌های فوتبال حاضر در لیگ برتر کشور (۱۶ تیم) بودند. پرسش‌نامه با استفاده از طیف ۵ ارزشی لیکرت از کاملاً موافق (امتیاز ۵) تا کاملاً مخالف (امتیاز ۱) طراحی شد. پرسشنامه شامل ۳۷ سؤال در ۵ مؤلفه تنظیم شده بود. ۲۵۶ پرسشنامه بین بازیکنان شاغل در تیم‌های فوتبال لیگ برتر توزیع گردید. نمونه‌گیری به صورت داوطلبانه از همه تیم‌ها (حداقل ۱۲ و حداکثر ۱۹ نفر) از هر تیم انتخاب شدند. در بررسی روایی محتوای پرسش‌نامه، ضمن بررسی دقیق متون و ادبیات پژوهش در مورد عوامل مؤثر در انگیزش ورزشکاران سؤالات مطرح شد و پیش‌نویس اولیه پرسشنامه در اختیار متخصصان خبره و آشنا با انگیزش ورزشکاران حرفه‌ای (۸ نفر) قرار گرفت تا مربوط بودن، جامع بودن، وضوح و سادگی هر سؤال مورد بررسی قرار گیرد. برای

مطابق با جدول (۱) مقدار آماره آزمون KMO برابر با ۰/۷۷۸ و بزرگ‌تر از ۰/۷ است، لذا کفایت نمونه‌گیری برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی وجود دارد. همچنین از آنجایی که سطح معناداری آماره بارتلت برابر با صفر و کمتر از ۰/۰۵ است، ساختار داده‌ها برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی مناسب است.

به‌منظور درک اینکه سؤالات در چند عامل زیربنایی قرار می‌گیرند و در حقیقت تعیین تعداد یا ماهیت عامل‌هایی که هم‌پراشی بین متغیرها را توجیه می‌کند، پس از بررسی و اطمینان از نرمال بودن داده‌ها، تحلیل عاملی اکتشافی به کار برده شد که نتایج آن در ادامه ارائه شده است. در اولین مرحله از اجرای آزمون ضرایب تعیین سؤالات در وضعیت مناسبی قرار گرفتند و بار عاملی آن‌ها بیشتر از ۰/۵ بود.

جدول ۳. نتایج آزمون KMO و بارتلت

شاخص کفایت نمونه‌گیری (KMO)	آزمون بارتلت
۰/۷۷۸	۱۲۶۶۵/۳۳۲
	۶۶۶
	۰/۰۰۱
	سطح معنی‌داری

عامل که دارای مقادیر ویژه بالاتر از یک بودند و مواد آن‌ها بار عاملی بالاتر از ۰/۵ داشتند به دست آمد. در اینجا با توجه به دسته‌بندی گویه‌ها برای آن‌ها با تأکید بر مفاهیم هر دسته نام‌گذاری انجام شد و بدین ترتیب ۵ عامل شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان، حفظ شأن و منزلت ورزشکاران، ویژگی‌های فردی و شخصیتی، مجموعه سازوکارهای مالی و تسهیلات رفاهی باشگاه در نظر گرفته شد.

جهت انجام تحلیل عاملی اکتشافی از روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس استفاده شده است. معیار انتخاب گویه‌ها به‌عنوان یک شاخص برای عوامل، دارا بودن ارزش ویژه بالاتر از یک و همچنین بار عاملی ۰/۵ و بالاتر به شرطی که در دیگر عوامل کمتر از این مقدار ظاهر شود بوده است. در این راستا تعداد ۳۷ گویه دارای شرایط فوق بوده و در نهایت، تعداد ۳۷ سؤال برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی انتخاب گردید. در نهایت پنج

جدول ۴. عامل‌های اکتشافی و درصد واریانس هر عامل و آلفای کرونباخ

عامل	گویه‌ها	منبع	بار عاملی	درصد واریانس هر عامل	تعداد گویه
شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	۱. ارزیابی عملکرد بازیکنان در هر مسابقه و در تمرینات با توجه به شاخص‌های از پیش تعیین شده	وان و کیتامورا، ۲۰۰۶	۰/۷۹۷	۱۹/۲۴	۱۰
	۲. عملکرد باشگاه در ارزیابی عادلانه بازیکنان	روچی و پلیتیر، ۲۰۱۷-مصاحبه	۰/۷۳۱		
	۳. توقعات منطقی مربیان از بازیکنان در مسابقه	آلماگرو و همکاران، ۲۰۱۵	۰/۶۹۵		
	۴. برقراری سیستم عادلانه پاداش‌ها براساس عملکرد بازیکنان در مسابقات	روبینز و همکاران، ۲۰۲۰	۰/۷۹۶		
	۵. شیوه رفتار مدیران و مربیان با بازیکنان	آنجل و همکاران، ۲۰۲۲-مصاحبه	۰/۷۷۲		
	۶. واگذاری پست‌های بازی با توجه به توانایی و تخصص	ایواسکی، فری و هیوج، ۲۰۲۲	۰/۷۴۲		
	۷. ارزیابی‌های مناسب باشگاه از عملکرد بازیکنان در تمرینات	کریستف و همکاران، ۲۰۱۵	۰/۷۲۶		
	۸. شیوه‌های قرارداد و استخدام بازیکنان	ماری و همکاران، ۲۰۲۱	۰/۵۶۹		
	۹. نحوه توزیع وسایل و تجهیزات بین بازیکنان	آنتونی، ۲۰۱۹-مصاحبه	۰/۶۲۲		
	۱۰. تجهیزات و وسایل مناسب تمرین برای همه بازیکنان	شریل و ماری، ۲۰۱۸-مصاحبه	۰/۶۲۶		

ادامه جدول ۴. عامل‌های اکتشافی و درصد واریانس هر عامل و آلفای کرونباخ

عامل	گویه‌ها	منبع	بار عاملی	درصد واریانس هر عامل	تعداد گویه
حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	۱۱. حفظ جایگاه ورزشکار در جامعه به عنوان عضو مؤثر	آرکوگانگس و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۶۴۸	۱۷/۰۸	۸
	۱۲. عادت‌های خوب زندگی اجتماعی و تیمی	فریل و گاربر، ۲۰۲۰	۰/۹۲۴		
	۱۳. آموزش صحیح معاشرت در کودکی و در مدرسه	ژانگ، سلمون و گیو، ۲۰۱۲	۰/۹۰۳		
	۱۴. ارتقای جایگاه بازیکنان در فرهنگ جامعه و کار تیمی کردن	کورن، هیل و هال، ۲۰۱۵	۰/۷۹۱		
	۱۵. خوش نام کردن ورزشکار	استفان و جاستین، ۲۰۱۹- مصاحبه	۰/۷۵۱		
	۱۶. تشویق مداوم در جمع و در رسانه‌ها و مصاحبه‌ها	گارپنتیر و ماگو، ۲۰۱۶	۰/۷۷۳		
	۱۷. احساس محبوب بودن در باشگاه	جوردالن و همکاران، ۲۰۲۰	۰/۶۲۷		
	۱۸. بزرگداشت بازیکنان در گردهمایی‌ها و ثبت نام در موزه باشگاه	دیرک و همکاران، ۲۰۲۳- مصاحبه	۰/۶۹۳		
ویژگی‌های فردی و شخصیتی	۱۹. توانایی مدیریت بر خود			۱۲/۲۶	۸
	(میزان هدف‌گذاری برای تمرین و مسابقه)				
	۲۰. میزان درون‌گرایی و برون‌گرایی بازیکنان	کورن، هیل و هال، ۲۰۱۵	۰/۷۹۷		
	۲۱. میزان اعتماد بین بازیکنان و مدیران و مربیان	هلی و همکاران، ۲۰۱۴	۰/۸۵۱		
	۲۲. میزان توان جسمانی در انجام مهارت‌های ورزشی	چارلز و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۷۵۷		
	۲۳. میزان تمایل به ورزش در خانواده و میزان حمایت اعضای خانواده از ورزشکار	هوک و همکاران، ۲۰۲۰- مصاحبه	۰/۴۸۹		
	۲۴. خوش بینی و صداقت و مثبت اندیشی بازیکنان	آنتونی، ۲۰۱۹	۰/۵۳۳		
	۲۵. قامت و اندام ظاهری (خوش تیپ بودن و زیبایی چهره)	شریل و ماری، ۲۰۱۸	۰/۸۵۳		
	۲۶. توانایی مدیریت بر خود	لان گان و همکاران، ۲۰۱۵	۰/۷۵۸		
	(میزان هدف‌گذاری برای تمرین و مسابقه)	لان گان و همکاران، ۲۰۱۵	۰/۷۶۷		
مجموعه سازو کارهای مالی	۲۷. انجام به موقع تعهدات مالی باشگاه	آرکوکانز و همکاران، ۲۰۱- مصاحبه	۰/۷۵۰	۱۱/۰۱	۵
	۲۸. تدوین قوانین و سیاست‌های شفاف تشویقی	پاپ، هاربل و گارمانل، ۲۰۱۸	۰/۸۷۹		
	۲۹. مشارکت ورزشکاران در کسب درآمد باشگاه	ادیل و همکاران، ۲۰۱۵	۰/۸۰۰		
	۳۰. تأمین منبع مالی کافی و پایدار برای باشگاه	جاناناتان و جونگ هانگ، ۲۰۱۹ و مصاحبه	۰/۷۹۵		
	۳۱. احساس رضایت نسبی بازیکنان از انجام تعهدات باشگاه	امیروت و هافان، ۲۰۲۴- مصاحبه	۰/۷۴۴		
تسهیلات رفاهی باشگاه	۳۲. وسایل و تجهیزات پیشرفته و استاندارد برای تمرین	استفان و جاستین، ۲۰۱۹	۰/۸۷۳	۹/۴۹	۶
	۳۳. مناسب و به اندازه بودن امکانات ورزشی و تفریحی	ادیل و همکاران، ۲۰۱۵- مصاحبه	۰/۷۸۷		
	۳۴. داشتن امکانات مهمانسرا، هتل و خوابگاه و رستوران	آلیسون و پاپ، ۲۰۲۲- مصاحبه	۰/۵۶۳		
	۳۵. امکانات جانبی تمرینی برای ریکاوری بازیکنان	ادیل و همکاران، ۲۰۱۵- مصاحبه	۰/۷۱۷		
	۳۶. تسهیلات رفاهی مانند بیمه، بیمارستان مناسب، حمایت در دوران آسیب دیدگی و بازنگشتگی از ورزش	لویس و همکاران، ۲۰۲۰- مصاحبه	۰/۷۹۲		
	۳۷. امکانات تفریحی بعد از تمرینات و مسابقات	جوردالن و همکاران، ۲۰۲۰	۰/۷۰۳		

تحلیل عاملی تأییدی

بالاتر از ۰/۷ صدم و مقدار قابل قبول در روایی همگرا نیز بالاتر از ۰/۵ صدم است با توجه به مقادیر حاصل، شرط پایایی و روایی همگرا برای مدل اندازه‌گیری پژوهش، برقرار است.

پایایی مقیاس‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ و قابلیت اطمینان مرکب^۱ (CR) اندازه‌گیری شد. برای ارزیابی روایی همگرا^۲، از میانگین واریانس استخراجی^۳ (AVE) استفاده شد. نقطه برش مطلوب در پایایی، باید

1. Composite reliability
2. Convergent validity
3. Average variance extracted

جدول ۵. نتایج بررسی پایایی و روایی همگرا سازه‌های پژوهش

سازه‌ها	کرونباخ	پایایی ترکیبی	روایی همگرا
شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	۰/۷۶	۰/۸۱	۰/۵۱
حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	۰/۸۰	۰/۸۶	۰/۵۷
ویژگی‌های فردی و شخصیتی	۰/۷۷	۰/۸۴	۰/۵۳
مجموعه سازوکارهای مالی	۰/۸۷	۰/۹۱	۰/۷۳
تسهیلات رفاهی باشگاه	۰/۸۶	۰/۹۰	۰/۶۶

دیگر باشد. با توجه به نتایج جدول (۴)، می‌توان اظهار داشت که در پژوهش حاضر سازه‌ها (متغیرهای مکنون) در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارند تا با سازه‌های دیگر؛ به عبارتی روایی واگرایی مدل در حد مناسبی بوده است.

برای این که یک سازه از روایی تشخیصی یا واگرایی قابل قبولی برخوردار باشد، جذر میانگین واریانس استخراج شده یک سازه باید بیشتر از همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر باشد. برای این که یک سازه از روایی تشخیصی یا واگرایی قابل قبولی برخوردار باشد، جذر میانگین واریانس استخراج شده یک سازه باید بیشتر از همبستگی آن سازه با سازه‌های

جدول ۶. نتایج بررسی روایی تشخیصی سازه‌های پژوهش

سازه‌ها	۱	۲	۳	۴	۵
شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	۰/۸۱				
حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	۰/۷۰	۰/۸۳			
ویژگی‌های فردی و شخصیتی	۰/۷۸	۰/۶۵	۰/۶۷	۰/۸۳	
مجموعه سازوکارهای مالی	۰/۷۷	۰/۶۱	۰/۵۵	۰/۷۶	۰/۷۵
تسهیلات رفاهی باشگاه	۰/۷۳	۰/۶۰	۰/۶۲		

مدل، جهت ارزیابی کیفیت کلی مدل، معیار شاخص نیکویی برازش یا تناسب مدل است که در اصطلاح به ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد^۳ مرسوم است. حد ملاک در این شاخص کمتر از ۰/۰۹ است. مقدار محاسبه شده برای این مطالعه ۰/۰۸ بود که مناسب بودن مدل ساختاری را تأیید می‌کند. با توجه به نتایج هر سه شاخص، می‌توان بیان کرد که مدل اندازه‌گیری، از کیفیت مناسبی برای ارزیابی فرضیات پژوهش برخوردار است.

ضریب تعیین^۱، نشان‌دهنده تأثیر یک متغیر مستقل بر یک متغیر وابسته است. حد متعارف در خصوص ارزیابی ضریب تعیین هر متغیر در سه بازه ۰/۲۵، ۰/۵ و ۰/۷۵ در نظر گرفته شده است. توان پیش‌بینی‌کنندگی^۲، معیار دیگری جهت ارزیابی کیفیت مدل است. این شاخص، بیشتر برای اعتماد به قدرت پیش‌بینی‌کنندگی مدل در پیش‌بینی متغیر وابسته مورد استفاده قرار می‌گیرد. نقاط برشی تعیین‌گر یعنی ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵؛ برای ارزیابی این شاخص بیان شده است. پس از بررسی شاخص‌های متعدد در خصوص ارزیابی هریک از بخش‌های

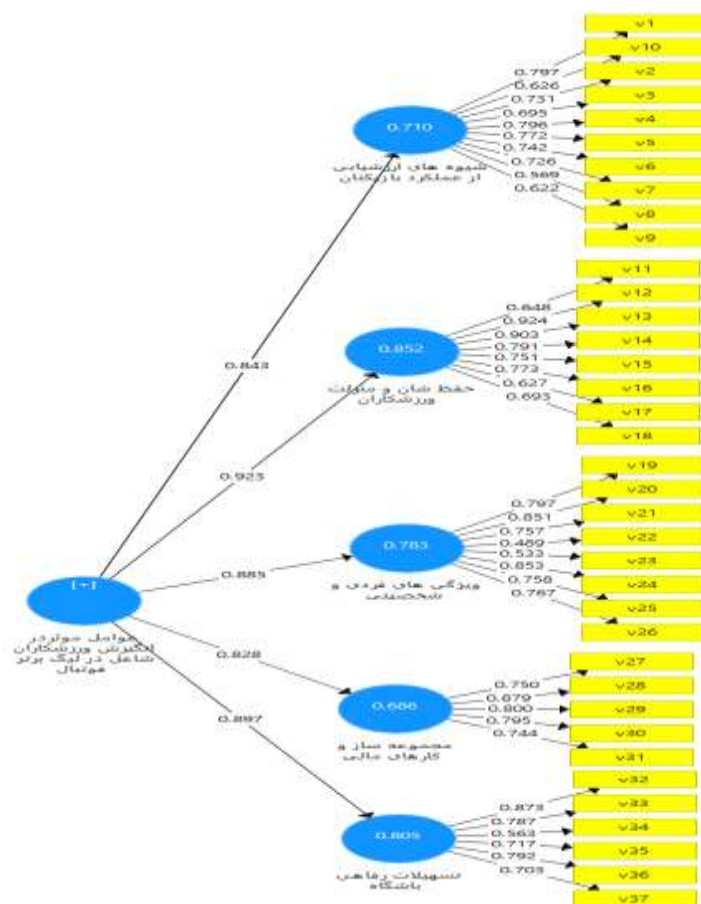
جدول ۷. تناسب و کیفیت کلی مدل

سازه‌ها	توان پیش‌بینی	ضریب تعیین	SRMR
شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	۰/۵۶	۰/۷۱	
حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	۰/۸۰	۰/۸۵	
ویژگی‌های فردی و شخصیتی	۰/۷۱	۰/۷۸	۰/۸۱
مجموعه سازوکارهای مالی	۰/۷۵	۰/۶۸	
تسهیلات رفاهی باشگاه	۰/۸۴	۰/۸۰	

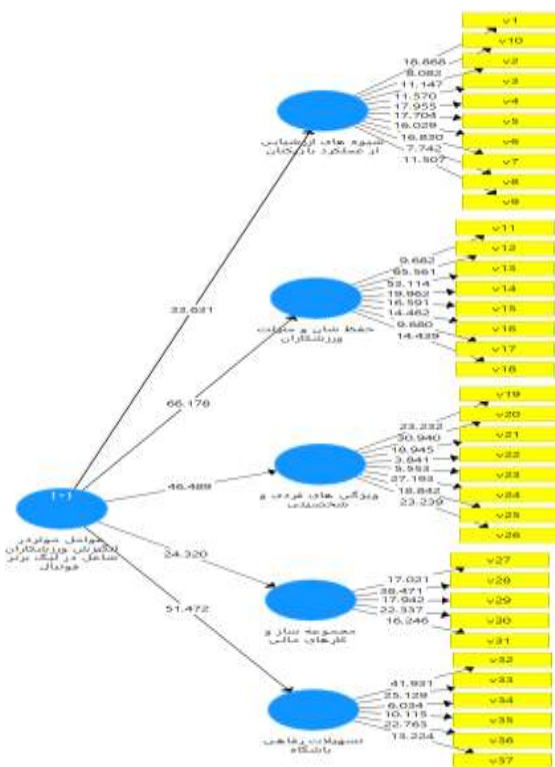
1. R Square

2. Q2 - Predict

3. Standardized Root Mean Squared Residual

شکل ۱. خروجی نرم‌افزار تحلیل عاملی PLS براساس ضرایب استاندارد

شکل ۲. خروجی نرم‌افزار تحلیل عاملی PLS براساس ضرایب t

جدول ۸. نتایج فرضیه‌های پژوهش

سازه‌ها	ضریب مسیر	مقادیر تی	سطح معنی‌داری
۱ انگیزش ورزشکاران -> شیوه‌های ارزشیابی از عملکرد بازیکنان	۰/۸۴	۳۳/۶۳	۰/۰۰۱
۲ انگیزش ورزشکاران -> حفظ شأن و منزلت ورزشکاران	۰/۹۲	۶۶/۱۷	۰/۰۰۱
۳ انگیزش ورزشکاران -> ویژگی‌های فردی و شخصیتی	۰/۸۸	۴۶/۴۸	۰/۰۰۱
۴ انگیزش ورزشکاران -> مجموعه سازوکارهای مالی	۰/۸۲	۲۴/۳۲	۰/۰۰۱
۵ انگیزش ورزشکاران -> تسهیلات رفاهی باشگاه	۰/۸۹	۵۱/۴۷	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۸ نشان داد انگیزش ورزشکاران بر مؤلفه‌های پنج‌گانه شناسایی شده مؤثر است.

بحث و نتیجه‌گیری

در ورزش‌های قهرمانی و مسابقات همیشه مسیر موفقیت با تمرین‌های پرچالش، سخت و طاقت‌فرسا هموار می‌شود و عامل اصلی در این مسیر، داشتن انگیزه بالای ورزشکاران برای تمرین، کسب آمادگی‌های جسمانی و روانی لازم برای انجام مسابقه است. هدف اصلی پژوهش شناسایی و تحلیل مؤلفه‌ها و عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش در بین بازیکنان شاغل در باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال بود. بدین منظور محقق با تحلیل نتایج پژوهش‌های مرتبط و مصاحبه‌های متخصصان، مؤلفه‌های کلی انگیزش را شناسایی و سپس با پرسش‌نامه، نقش هر یک از مؤلفه‌ها را بر متغیر انگیزش در بازیکنان فوتبال بررسی شد. نتایج پژوهش نشان داد مؤلفه‌های احترام و حفظ شأن و منزلت بازیکنان و همچنین مجموعه سازوکارهای مالی و پرداخت‌ها و پاداش‌ها بیشتر تحت تأثیر سایر عوامل هستند. بدیهی است احترام و حفظ شأن و منزلت رابطه معناداری را با انگیزش ورزشکاران جوان، جویای نام و طالب محبوبیت و شهرت آنان داشته باشد که این یافته با نتایج تحقیقات فریل و گاربر^۱، ۲۰۲۰ همسو می‌باشد. بنابراین می‌توان چنین نتیجه گرفت عاملی که بیشتر از سایر عوامل بر روی انگیزه ورزشکاران تأثیر دارد، توجه به منزلت و احترام به آنان و میزان دریافتی و پاداش‌های آنان از باشگاه است. همان‌طور که ملاحظه می‌گردد رابطه احترام و منزلت با انگیزش کمی بیشتر از رابطه بقیه متغیرها با انگیزش است، هنگامی که فدراسیون‌ها، باشگاه‌ها و مربیان به ورزشکاران احترام می‌گذارند و به

خواسته‌ها، توقعات و نیازهای آنان توجه می‌کنند و برای ورزشکاران در هر شرایطی ارزش قائل می‌شوند، چنین رفتارهایی ممکن است انگیزه مضاعف در بازیکنان ایجاد کند. نتایج پژوهش نشان داد مجموعه دریافتی‌های ورزشکاران بر انگیزش آنان در انجام وظایف و عملکرد ورزشی مؤثر است. در شرایط کنونی که بسیاری از رشته‌های ورزشی از جمله فوتبال تحت عنوان لیگ برتر، تجاری شده و بازیکنان قرارداد همکاری با باشگاه‌های ورزشی منعقد می‌نمایند. در چنین شرایطی مجموعه دریافتی‌ها و پاداش‌های ورزشکاران طبق قرارداد و انجام به موقع تعهدات باشگاه، به گونه‌ای است که به عنوان عامل انگیزشی مؤثر عمل می‌نماید. با این حال وجود شرایط ویژه اقتصادی و میزان تورم فزاینده در کشور، بازیکنان میزان پاداش‌های دریافتی را در بهبود وضعیت زندگی خویش مؤثر و ضروری می‌دانند. که با نتایج تحقیقات راجل تینوس و همکاران^۲، (۲۰۲۰) همخوانی دارد.

نتایج پژوهش نشان داد که امکانات و میزان تسهیلات رفاهی باشگاه‌های ورزشی بر انگیزش ورزشکاران مؤثر است. اما در رده مؤلفه کم اثرتر است که گویای این موضوع است که در حال حاضر امکانات و خدمات رفاهی باشگاه‌ها به گونه‌ای نیست که در برانگیختن بازیکنان شاغل در لیگ‌های برتر فوتبال نقش مؤثر داشته باشد و شاید بازیکنان نیز چنین توقعاتی از یک باشگاه ورزشی نداشته باشند. تأمین مسکن، امکانات ورزشی استاندارد برای تمرین و آماده‌سازی، خدمات مربوط به درمان و بیمه‌های ورزشی در حدی است که ورزشکاران کمابیش، کمبودهای باشگاه‌ها را درک کرده و از راه‌های دیگر جبران می‌کنند. یافته‌های پژوهش نشان داد برخی ویژگی‌های شخصیتی و فردی ورزشکاران با میزان

شاخص‌های تعیین‌کننده میزان موفقیت این فرآیند در دستیابی به اهداف باشگاه‌ها و کسب موفقیت در مسابقات است. دیدگاه مثبت ورزشکاران در مورد پیامدهای ارزیابی عملکرد در مسابقات به‌طور کلی تشخیص نیازهای آنان و اعطای انواع پاداش براساس عملکرد دارند. توجه به زمینه‌های رشد بازیکنان (تمرینات منظم و علمی و تشخیص نیازهای عاطفی و مالی) رابطه معناداری را با میزان انگیزه بازیکنان برای حضور مؤثر در تمرینات آماده‌سازی برای مسابقات دارد. با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود مدیران باشگاه‌های فوتبال با استفاده از ابزار پاداش براساس عملکرد و انجام تعهدات به‌موقع برای برانگیختن بیشتر ورزشکاران اقدام کنند. در حد مقدرات امکانات رفاهی متناسب با نیازها برای بازیکنان فراهم نمایند. پیشنهاد می‌شود همه دست‌اندرکاران ورزش روح منشور اخلاقی باشگاه‌ها که همانا (تقویت عامل احترام و حفظ شأن و منزلت و جایگاه ورزشکاران و افزایش احساس ارزشمندی در درون ورزشکاران است)، به‌طور کامل رعایت نمایند. همچنین براساس شاخص‌های کمی و مستند، آگاه کردن ورزشکاران از نتایج فعالیت‌های تجاری و درآمدزایی باشگاه‌ها و تیم‌های فوتبال، ورزشکاران را به مشارکت بیشتر در تصمیم‌گیری‌ها تشویق و باعث برانگیختن آن‌ها شوند.

سپاسگزاری

نگارندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه کسانی که در انجام این پژوهش آنان را یاری کردند، سپاسگزاری نمایند.

References

- Abós, A., Burgueño, R., González, L.G., & Serrano, J.S. (2022). Influence of Internal and External Controlling Teaching Behaviors on Students' Motivational Outcomes in Physical Education: Is There a Gender Difference? *Journal of Teaching in Physical Education*, 41(3), 502-512. DOI:10.1123/jtpe.2020-0316
- Allison, R., & Pope, S. (2022) Becoming Fans: Socialization and Motivations of Fans of the England and U.S. Women's National Football Teams. *Sociology of Sport Journal*, 39(3), 287-297.

انگیزش بالا برای تمرینات سخت و طاقت‌فرسا و شرایط بحرانی و استرس‌زای مسابقه ارتباط دارد. به نظر می‌رسد آن دسته از ورزشکارانی که دارای اعتماد به نفس بالا و شخصیت باثبات برای تمرین و مسابقه و دارای خانواده حمایت‌کننده هستند و روحیه مبارزه‌طلبی و توان جسمانی در آنان بالاست، در مقایسه با ورزشکاران دارای انگیزش پایین و دارای ویژگی‌های شخصیتی غیر قاطع، عملکرد بهتری در مسابقات و در مواجهه با حریفان دارند که با نتایج تحقیقات آلمارگو و همکاران (۲۰۱۵) و فوترگیل و همکاران (۲۰۲۳) همخوانی دارد. ویژگی‌های فردی شامل شخصیت، خلاقیت، هوش و اندازه قامت و میزان توانایی‌های جسمانی بر ایجاد انگیزش ورزشی و عملکرد در مسابقات مؤثر هستند که با نتایج لنگان و همکاران، (۲۰۱۵) همسو است.

همچنین نتایج نشان داد ارزشیابی عادلانه از عملکرد ورزشکاران در تمرینات و همچنین مسابقات و آگاهی از نتایج فعالیت‌ها با انگیزش ورزشکاران ارتباط دارد؛ زیرا آگاهی از نقاط ضعف بر تصمیم ورزشکاران برای جبران بیشتر می‌کند که در تحقیقات کارپینتر و ماگائو نیز تأکید شده است (کارپینتر و ماگائو، ۲۰۱۶). نتایج پژوهش حاضر بر ضرورت توجه به عوامل متنوع برانگیزاننده و مشوق‌های انگیزشی در بین فوتبالیست‌های حرفه‌ای به‌عنوان محوری‌ترین و اثرگذارترین نیروی متخصص در موفقیت باشگاه‌ها و توسعه ورزش بیش از پیش نمایان می‌نماید. هدف اصلی از بیان مشوق‌های انگیزشی بازیکنان هم در تمرینات و هم در مسابقات در حقیقت کمک به رشد و افزایش میزان انگیزه آنان است. پیامدهای ارزیابی از عملکرد بازیکنان در مسابقات به‌عنوان

DOI:10.1123/ssj.2021-0036

- Alidoust Qahfarokhi, E., Zamaniyan Yazdi, s., & Mohammadi Torkamani, E. (2025). Marketing Challenges of Sports Clubs through Virtual Space: A Qualitative Approach Based on Content Analysis. *Applied Research of Sport Management*, 13(4), 33-46. (In Persian) Doi: 10.30473/ARSM.2025.68438.3782
- Almagro, J.B., López, P.S., Moreno-Murcia, J.A., & Spray, Ch. (2015) Motivational Factors in Young Spanish Athletes: A Qualitative Focus Drawing From Self-

- Determination Theory and Achievement Goal Perspectives, *Sport Psychologist*, 29(1), 15-28. DOI:10.1123/tsp.2013-0045
- Amireault, S., Huffman, M.K. (2024). Does Role Identity Mediate the Influence of Motivational Regulations on Physical Activity Behavior Among People 55 Years or Older? *Journal of Aging and Physical Activity*, 32(1), 69-82. <https://doi.org/10.1123/japa.2022-0323>
- Arkkukangas, M., Soderlund, A., & Eriksson, S. (2018). One-year adherence to the Otago exercise program with or without motivational interviewing in community-dwelling older adults. *Journal of aging and physical activity*, 26(3), 390-395. <https://doi.org/10.1123/japa.2017-0009>
- Berntsen, H., Kristiansen, E. (2019). Guidelines for Need-Supportive Coach Development: The Motivation Activation Program in Sports (MAPS). *International Sport Coaching Journal*, 6(1), 88-97. <https://doi.org/10.1123/iscj.2018-0066>
- Carpentier, J., & Mageau, G.A. (2016). Predicting sport experience during training: The role of change-oriented feedback in athletes' motivation, self-confidence and needs satisfaction fluctuations. *Journal of Sport and Exercise Psychology* 38(1), 45-58. <https://doi.org/10.1123/jsep.2015-0210>
- Casper, J.M., Jeon, J.H. (2019). Psychological Connection to Pickleball: Assessing Motives and Participation in Older Adults. *Journal of Aging and Physical Activity*, 27(1), 28-33. <https://doi.org/10.1123/japa.2017-0381>
- Curran, T., Hill, A., & Hall, A.H. (2015). Relationships between the coach-created motivational climate and athlete engagement in youth sport. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 37(2), 193-198. <https://doi.org/10.1123/jsep.2014-0203>
- Fothergill, M., Baik, D., Slater, H.M., & Graham, P.L. (2023). We're All the Same and We Love Football. Experiences of Players and Facilitators Regarding a Collaborative, Inclusive Football Program Between Academy and Special Olympics Footballers. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 40(4), 678-706. <https://doi.org/10.1123/apaq.2022-0139>
- Friel, C.P., & Garber, C.E. (2020). An examination of the relationship between motivation, physical activity, and wearable activity monitor use. *Journal of Sport and Exercise Psychology* 42(2), 153-160. <https://doi.org/10.1123/jsep.2019-0170>
- Fry, M.D., Hogue, C.M., Iwasaki, S., & Solomon, G.B. (2021). The Relationship Between the Perceived Motivational Climate in Elite Collegiate Sport and Athlete Psychological Coping Skills, *Journal of Clinical Sport Psychology*, 15(4), 334-350. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2020-0002>
- Healy, L.C., Ntoumanis, N., Veldhuijzen van Zanten, J., Paine, N. (2014). Goal Striving and Well-Being in Sport: The Role of Contextual and Personal Motivation. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 36(5), 446-459. <https://doi.org/10.1123/jsep.2013-0261>
- Iwasaki, S., Fry, M.D., Hogue, C.M. (2022). Mindful Engagement Mediates the Relationship Between Motivational Climate Perceptions and Coachability for Male High School Athletes, *Journal of Clinical Sport Psychology*, 16(3), 1-20. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2020-0016>
- Jordalen, G., Lemyre, P.N., & Durand-Bush, N. (2020). The temporal ordering of motivation and self-control: A cross-lagged effects model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 42(2), 102-113. <https://doi.org/10.1123/jsep.2019-0143>
- Keathley, K., Himelein, M.J., & Srigley, G. (2013). Youth Soccer Participation and Withdrawal: Gender Similarities and Differences. *Journal of Sport Behavior*, 36(2), 177-188.
- Kim, S., Andrew, D.P.S., Greenwell, T.C. (2009). An analysis of spectator motives and media consumption behaviour in an individual combat sport: Cross-national differences between American and South Korean Mixed Martial Arts fans. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship* 10(2), 157-170. <https://doi.org/10.1108/IJSM-10-02-2009-B006>
- Koschmann, A. (2019). How Coaching Ability Moderates Player Incentives to Perform: A Hierarchical Bayesian Approach of the NFL, *Journal of Sport Management*, 33(4), 331-342.

- <https://doi.org/10.1123/jsm.2018-0117>
 Langan, E., Toner, J., Blake, C., & Lonsdale, C. (2015). Testing the effects of a self-determination theory-based intervention with youth Gaelic football coaches on athlete motivation and burnout." *The Sport Psychologist* 29(4), 293-301.
<https://doi.org/10.1123/tsp.2013-0107>
- Lewis, M., Brown, K.A., Hakim, S.D., Billings, A.C., Blakey, C.H. (2020) Looking for Information in All the Right Places? Outlet Types of Social Media Information and National Basketball Association Fan Desires. *International Journal of Sport Communication*, 13(2), 200-220. DOI:10.1123/ijsc.2020-0002
- Macaulay, Ch., Cooper, J., Dougherty, Sh. (2018). Market Economy: Recruiting, Producing, and Manufacturing Talent. *Sociology of Sport Journal*, 36(3), 203-212.
- Macdonald, S., Allen, J. (2019). Coach-Created Talent Development Motivational Climate in Canoe Slalom in the United Kingdom. *International Sport Coaching Journal*, 6(1), 74-87.
<https://doi.org/10.1123/iscj.2017-0091>
- Miller, S., & Fry, M. (2018). Relationship Between Motivational Climate to Body Esteem and Social Physique Anxiety Within College Physical Activity Classes. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 12(4), 525-543.
<https://doi.org/10.1123/jcsp.2018-0005>
- Miller, S., M. Fry. (2018). Relationship between motivational climate to body esteem and social physique anxiety within college physical activity classes. *Journal of Clinical Sport Psychology* 12(4): 525-543. DOI:10.1123/jcsp.2018-0005
- Montez de Oca, J. (2021). Marketing Politics and Resistance: Mobilizing Black Pain in National Football League Publicity. *Sociology of Sport Journal, a head of print*, pages 101-110.
<https://doi.org/10.1123/ssj.2021-0005>
- Mouratidis, A., Vansteenkiste, M., Lens, W., & Sideridis, G. (2008). The motivating role of positive feedback in sport and physical education: Evidence for a motivational model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 30(2), 240-268.
<https://doi.org/10.1123/jsep.30.2.240>
- Naghshbandi, S.D., Deghani, A., & Norouzi, P. (2025) Explaining the Transfer Model of the Players in the Iranian Premier League. *Applied Research of Sport Management*, 13(4), 69-82. (In Persian)
 DOI: 10.30473/ARSM.2024.66747.3744
- Pop, B., Horbel, Ch., & Germelman, Ch. (2018). Social-Media-Based Antifraud Communities Opposing Sport-Team Sponsors Insights from Two Prototypical Communities. *International Journal of Sport Communication*, 11(3), 110-122.
<https://doi.org/10.1123/ijsc.2018-0082>
- Rocchi, M., & Pelletier, L.G. (2017). The Antecedents of Coaches' Interpersonal Behaviors: The Role of the Coaching Context, Coaches' Psychological Needs, and Coaches' Motivation. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 39(5), 366-378.
<https://doi.org/10.1123/jsep.2016-0267>
- Rottensteiner, Ch., Kontinen, N., & Laakso, L. (2015). Sustained Participation in Youth Sports Related to Coach-Athlete Relationship and Coach-Created Motivational Climate. *International Sport Coaching Journal*, 2(1), 29-38.
<https://doi.org/10.1123/iscj.2014-0060>
- Sokoloff, D.M., Petrie, T.A., Lun, Chu, A. (2023) The Relationship of Coach-Created Motivational Climate to Teamwork Behaviors in Female Collegiate Athletes. *Journal of Sport Psychologist*, 37(1), 40-47. <https://doi.org/10.1123/tsp.2022-0070>
- Tinius, R., Edens, K., Link, K., Jones, M.S., Lyons, S., Rebelle, T., Pearson, K.J., & Maples, J. (2020). Effect of Evidence-Based Materials and Access to Local Resources on Physical Activity Levels, Beliefs, and Motivation During Pregnancy in a Rural Setting. *Journal of Physical Activity and Health*, 17(10), 947-957.
<https://doi.org/10.1123/jpah.2019-0440>
- Vealey, R., Martin, E., Coppola, A., Marie Ward, R., & Chamberlin, J. (2020). The Slippery Slope: Can Motivation and Perfectionism Lead to Burnout in Coaches? *International Sport Coaching Journal*, 7(1), 1-10.
<https://doi.org/10.1123/iscj.2018-0043>
- Won, J.U., & Kitamura, K. (2006). Motivational factors affecting sports consumption behavior of K-league and J-league spectators. *International Journal of*

sport and health Science, 4, 233-251.
<https://doi.org/10.5432/ijshs.4.233>
Zhang, T., Solmon, M.A., & Gu, X. (2012).
The Role of Teachers' Support in
Predicting Students' Motivation and

Achievement Outcomes in Physical
Education, *Journal of Teaching in
Physical Education*, 31(4), 329-343.
<https://doi.org/10.1123/jtpe.31.4.329>